

BOB DYLAN: EL CONTEXT HISTÒRIC I SOCIAL EN LES SEVES CANÇONS

Les cançons de Dylan sovint han estat presents com a fons musical des de la meua infantesa. Un dia vaig descobrir que una de les seves composicions més celebres, "blowin' in the wind", aquella melòdica i aparentment innocent cançoneta, és en realitat un manifest en contra de la Guerra del Vietnam.

De fet, moltes de les cançons de Bob Dylan tenen un caràcter reivindicatiu i contestatari i em preguntava: de què parlen aquestes cançons?. Vet aquí un bon tema per al treball de recerca.

A mesura que vaig anar entrant en les lletres i en la seva temàtica vaig veure que en moltes cançons hi havia reflectits esdeveniments socials i històrics que les feien molt interessants. A partir d'aquí vaig poder concretar més l'abast del treball:

"Es pot veure reflectit el context històric i social americà dels darrers 50 anys en les cançons del Bob Dylan?".

Vaig començar a investigar sobre la seva biografia i discografia per conèixer els fets i moments importants de la seva vida i per impregnar-me d'allò que tractaven les seves cançons. Paral·lelament, i a partir del que havia anat observant en les seves cançons, vaig aprofundir en l'estudi del context històric i social que les envoltava.

Tenint en compte com reflecteix el context històric i social, es podria parlar de 3 grans etapes en la trajectòria musical de Dylan.

1. Des dels inicis fins a finals dels anys 70.

Podem dir que és la seva època socialment més activa i contestatària, on podem trobar gran part de les seves cançons protesta i les cançons més conegudes, sobretot les que s'oposen a la guerra. Coincideix amb la seva època de major èxit i projecció artística.

2. Anys 80 i 90.

Correspon a la seva època més mística i potser de menys ressò popular. Hem pogut trobar-hi també diverses cançons que il·lustren o denuncien fets d'aquesta època, potser més de crítica social que antibèl·lics.

3. A partir de l'any 2000 fins a l'actualitat.

Bob Dylan sembla renéixer artísticament i torna a assolir grans èxits. Musicalment s'inspira sovint en la tradició folk i de blues americà i això fa que hi hagi menys referències al context històric del moment, tot i que el seu esperit crític hi és sempre present. En les cançons d'aquesta època hi podem trobar certa crítica social i parla sobre l'evolució de la societat, però d'una manera menys evident i més difosa que en les èpoques anteriors.

A partir d'aquest estudi, i segons la temàtica, es poden classificar les seves cançons en dos grans grups:

PACIFISME, GUERRA FREDA I AMENAÇA NUCLEAR.

Cançons antibèl·lics, en contra dels poderosos i de les guerres en general com *Masters Of Wars*, o de la guerra del Vietnam en particular com *Blowin' In The Wind*, i sobre les tensions generades per la guerra freda o la por a l'amenaça nuclear com *A Hard Rain's Gonna Fall*.

LLUITA PELS DRETS HUMANS I CONTRA LA INJUSTÍCIA SOCIAL.

Cançons sobre els drets civils i els anhels de llibertat i de canvis en la joventut com *The Times They Are A Changin'*, en contra de l'opressió dels poderosos i del racisme com en *Maggie's Farm*, cançons que reflecteixen les preocupacions i experiències dels joves com *Mr. Tambourine Man*, cançons crítiques sobre les desigualtats socials com *Like A Rolling Stone*, o bé cançons sobre casos concrets de racisme o d'injustícia social com *Hurricane* i *Lenny Bruce*.

Amb 50 anys de carrera, quasi 60 àlbums oficials i més de 500 cançons publicades, és fàcil intuir que Dylan té cançons de tot tipus i de moltes temàtiques, des de melòdiques cançons d'amor fins a punyents himnes antibèl·lics, passant per relats de la tradició folklòrica americana o de l'actualitat.

Per l'objectiu del treball he pogut trobar un conjunt de cançons prou extens on es podia analitzar o reflectir el context històric i social que m'interessava. Per a poder fer una anàlisi més detallada n'he seleccionat un nombre reduït en funció del seu ressò i importància musical.

L'anàlisi detallada de les lletres de les cançons ha estat un procés sorprenent i molt enriquidor, en el sentit que les lletres tenen sovint diferents lectures. Dylan no només es limita a descriure o explicar canvis socials o fets històrics, sinó que reflexiona sobre això, i a més ho fa d'una manera poètica i amb nombrosos recursos literaris. Això fa més complexa i rica la seva comprensió i interpretació.

Dylan no sempre parla de les guerres i de la injustícia social d'una manera generalitzada, com a *Blowin' in the wind* i *Masters of wars*, sinó que també fa cançons que fan referència a fets concrets com *Hurricane* o *Lenny Bruce*. De vegades utilitza recursos poètics i gairebé surrealistes, com a *Mr Tambourine Man*, i de vegades les cançons són directes i apel·latives, com a *Like A Rolling Stone* o *Maggie's Farm*.

De l'anàlisi de les seves cançons no només es pot concloure que efectivament hi podem veure reflectit gran part del context històric i social americà dels darrers 50 anys, sinó que a més a més ho fan de manera brillant i impactant, de vegades poètica i difusa, de vegades directa i corrosiva, però sempre emocionant i intensa.

Guillem Farré Olives
Tutor: Biel Ballester

